

„Soča“ izhaja vsak petek in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristočno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“, — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soča“ v Gorici „Via Duomo“ h. št. 367, II. nadstr. naročnina pa opravištvu „Soča“ v Gorici „Via scuole“ h. št. 429, II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Glasiloslovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

P. n. naročnikom in dopisnikom „SOČE“.

Od 1. oktobra naprej naj se blagovoljno pošiljajo vsi spisi in dopisi za list „Soča“ pod naslovom: Uredništvo „Soča“ v Gorici, stolne cerkve ulice h. št. 367, II. nadstr.

Denarji pa in kar je v zvezi z opravištvom pod naslovom: Opravištvo „Soča“ v Gorici, šolske ulice h. št. 429 II. nadstr.

Ob enem opominjamo zadnjokrat vse tiste prejemale „Soče“, ki so z naročnino še na dolgu, naj nemudoma denar pošljejo, ali vsaj pismeno naznanijo, do kedar jih je volja plačati, drugače bomo prisiljeni po drugi poti dolgove iztirjati.

Uredništvo in opravištvo.

V Ameriko!

I.

Italija se po pravici všteva med najsrečnejše in najbogatejše evropske dežele, ker poseduje neusahljive vire narodnega blagostanja; zlasti kmetištvo pospeševajo tam najugodnejši uplivi: milo podnebje, izvrstne lege, rodovitna zemlja, obilo voda i. dr. V resnici se tudi kmetištvo v Italiji — posebno v nekaterih provincijah — prav čvrsto razvija ter daje posestnikom obilne dohodke, kateri niso prav silno obloženi z državnimi davki; kajti italijanski parlament, obstoječ večinoma iz posestnikov, je državna bremena tako razdelil, da je zemljiščnemu posestniku po mogočnosti prizanesel, za to pa revežu težavno butaro naložil (drago sol, davek od mletve i. d.). Veči posestniki so se vsled tega ojačili, — koloni pa in delavci so postali siromaki, kateri si morejo v svojem nesrečnem stanju tem manj pomagati, ker jih tlači prirojena in prigojena lenoba in največa nevednost.

Ni se nam tedaj čuditi, ko beremo o velikih delavskih uporih (strike) in tudi ne, ko slišimo, da se cele trume revnih družin in skoro da cele vasi vzdigujejo iz blažene Italije na daljno pot — v Ameriko.

Uže lani so poročali italijanski časopisi o enakih preselitenih namerah, letos pa smo brali, kako se je mnogo takih zapeljanih družin, katere so pred odhodom iz Evrope vso svojo lastnino poprodale, uže nazaj vrnilo in kako so, kolikor jih ni na daljnem potu poginilo, v Genoveški luki bosí in nagi in izlakvani polegali, da bi se bili morali kamnu usmiliti. A videl jih je le, kedor je bil prilično v Genovi in bral je poročila o njih samo, kedor je prejel časopise v roke in zna brati. Za to je žalosten ta izgled le malo izdal in agentom, večinoma sleparskim, je ostalo še široko polje, katero v svojo korist prav marljivo obdelujejo s tem, da zapeljujejo ubogo, nevedno ljudstvo, naj se vpiše za preselitev v Ameriko, zahtevaje se ve da, za vsak vpis nekoliko plačila.

Taki agentje rovejo zdaj po italijanski Furlaniji in raztezajo svoje nevarno, sleparsko delovanje uže čez avstrijsko mejo. Vsled tega zapazujemo uže dalje časa neko nenavadno vznemirjenje med revnejšimi prebivalci in posebno med gosposkimi kmeti ali koloni po naših Brdih in pozvedeli smo, da se jih tudi uže mnogo prav resno pripravlja na preselitev.

Povpraševali smo prav skrbno, od kod prihaja vse to in pozvedeli smo, kar hočemo tukaj priobčiti.

Nekdo je zatrosil vest po Brdih in s posebno dobrim uspehom med Dolenjimi Cerovci, da se ponuja zdaj ugodna prilika, začbiti se stisk in težav, katere tlačijo v sedanjih razmerah ubozega briskega kmeta, ter podati se v boljše unkrjarske dežele, „kder ni ne vojsk, ne pravd, ne tlak ne davka“, v obljubljenno deželo — Ameriko, kder je neizmerno dosta najrodovitnejšega sveta — na svobodno razpolaganje. Nevednim kmetom, kateri so letos zaradi nepovoljne letine nekoliko v težavah in katere menda tudi to posebno peče, da ni prav nič sadja, s katerim bi po svetu ciganili, se je ta misel kmalo prikupila in začeli so koj povpraševati po odrešeniku iz sedanjih nadlog. Kedor išče, najde. Tudi naši Cerovci so našli po daljem zasledovanju zaželjenega Mozesa, koji jim hoče pot pokazati v obljubljenno deželo. V Campoformio, dve uri hoda od Vidma proti Codroipo iztaknili so moža, sicer prav skromnega v svoji zunajnosti, a mnogo obetajočega se svojim zgovornim jezikom. Slikal jim je živini baryami krasoto in bogastvo ameriškanskih dežel, čudovito rodovitnost tamošnjih zemljišč, nepopisljivo obilost pridelkov, kako prijetno je podnebje, kako lah-

ko obdelovanje, z eno besedo obetal jim je zemeljski raj, katerega si lahko pridobé, če se odločijo in vpišejo za preselitev ter vplačajo v ta namen nekoliko centezimov za vsacega uda dotične družine; kajti le družine se sprejemajo, posamezniki ne.

Brlezu ni treba dolgo piskati, da se na limanico vjame, tudi naši Brici so kmalo vjeti. Živahen popis, zapeljive obljube in posebno zagotovilo, da se vse unkrjarske lepote in bogastva lahko dosežejo brez posebnega truda in brez denara — vse to je segrelo lahko vnemljivo fantazijo zaslepljenim nevednežem, vpisali so se, plačali svoj obolus za daljno pot, ter se srečno vrnili proti domu, po potu pogostoma z rujno kapljico zalivaje, da se ni razboljena glavica prezgodaj ohladila. Noč ima svojo moč, pravijo, a razburjene fantazije vendar ne more lahko vkrotiti, mariveč se v takem stanju navadno v sanjah vse še bolj obudi in oživi in človek, posebno malo prebrisan, kedor se iz takih sanj probudi, le še trdnjeje misli in verjame, da je vse to gola, neovrželjiva resnica, kar je prej ta dan videl in slišal. Taka se je menda godila našim Campoformskim romarjem. Verjeli so sani, a raztrobili tudi med svojimi sosedi, kar so pozvedeli.

Njihova poročila so se kmalo raznesla po občini in čez občinske meje ter so v kratkem privabila še mnogo drugih zatelebanih brlezov na limanico. Našel se je tudi med domačini agent za preselevanje v Ameriko. Da si orglar, ne more biti posebne harmonije v njegovih možganih, če se je dal tako naglo zaslepi in če sam zaslepljen zdaj tudi svoje bližnje in daljne sosede slepi. Toda mogoče je tudi, da mu ameriškanska agentura več donaja nego orglarska služba v Cerovem, kajti pripoveduje se nam, da zahteva za vsako oglasilo 50 kr. in ker je, kakor smo uže omenili, v občini in zvanaj občine lepo število brlezov, se kmalo nabere lepa svota. Radi bi le vedeli, ali spadajo take agenture k svobodnim ali koncesioniranim obrtnijam in ali plačuje naš oglarček kako „patento“ od svojega novega obrta?

Žalibog, da postaja stvar vsak dan resnejša in da se če dalje bolj širi krog Evropejskih zaslepljenec, kateri se od vseh strani: iz italijanske in naše Furlanije, iz Brd in tudi uže iz Kanalskega in više iz gorá oglašajo za emigracijo v Ameriko. Da si gotovo ne resnično, je vendar karakteristično, kar se po Brdih pripoveduje, da se iz Butrija v ital. Furlaniji od kraja vse mlado in staro z duhovnikom vred

LISTEK.

Slovanski svet ima svoje možé!

Ivan Sergejevič Aksakov.

(N. L.)

Kaj je Moskva silnej ruskej državi i slovanske-mu svetu, vedó vsi zavedni Slovani. Imenitnost Moskve pripoznavajo tudi vsi stanovitni sovražnici slovanstva, kajti oni imenujo „moskevskim“ vse, kar se tiče ruske države i vsega slovanskega sveta. Moskva je srce ruske države i po pravici moramo reči, da je ona tudi srcem slovanstva, kajti to srce bije za vse slovanske narode. To srce podeljuje življenje vsem členom slovanske rodovine, življenje, ki to vzkrisuje, kar je izumiralo in ono omladuje vse, kar je uže silnim nastojanjem slovanskih sovražnikov pešalo. Bili so modroslovci, ki so imeli srce človeka za sedež duše njegove, — a mi smatramo Moskvo za sedež slovanskega duha. Moskva pa je uže nehala biti samo ognjiščem slovanskega duševnega in idealnega živjenja, ona je tudi postala močnim in odločnim faktorjem dejanskega, praktičkega, političkega živjenja. S tem se pa tudi dovršuje njena imenitnost, njena svetovna važnost. Formalno vodi delavnost i živjenje ruske države še vedno Petrograd, ali Petrograd postaja zme-

rom više i više samo eksekutorjem nepremagljive volje naroda, ktera prinaja v matuški Moskvi na dan.

A kakor je Moskva zrcalom ruskega naroda, je isto tako dan danes zrcalom Moskve Ivan Sergejevič Aksakov.

Da, o Aksakovem lahko rečemo, da nij samo zrcalom, temuč da je tudi duša denašnje Moskve. Aksakov je v mnogo večej meri Moskvi to, kar je bil v poslednjem času Thiers Parizu, kajti v Parizu stanujo razne stranke, ali Moskva je v svojem mišljenju zložna. To velikansko mesto, ktero nadkriljuje v obsežnosti i bogastvu samo angležki London, stvara en sam tabor i vodcem tega taborja je Aksakov. Vsa Moskva priznava Aksakovega za svojega zastopnika ter se ga drži z občudovanja vrednoj ljubeznijoj. Aksakov je dan danes odločno prva politiška osebnost v Moskvi, i njegov upljiv je tamo vsemogoč. Za to pa tudi trde turški listi v zlobi svoje, da ima Rusko še enega, nekronanega carja, i ta da je „moskal“ Aksakov.

Svetodejna resnica je, da velika doba velike može rodi. Za Rusko nastopila je gotovo velika doba, a prvi njen velikan, katerega je rodila, je Ivan Sergejevič. Aksakov je pa ob enem sam eden najglavnejših tvorcev svoje dobe i v tem počiva do sedaj njegova največa važnost i zasluga. Zares nej treba na široko razkladati, da ta veliko lepi, svetodejni duh, kateri je v poslednjih letih narodom ruskim zavladal, da ta duh vseslovanski, kateri uže k dejanjem prehaja in ki ja s prvim i najhujšim slovanstvom sovražni-

kom, s Turkom boj na življenje i smrt bojevati začel, in da ta duh, ki je ob enem stanoviten porok, da bo de začeli boj v kljub vsem nezgodam čestno i slavno za slovanstvo dobojevan — bil je probujen in izpestopan poglavito moskevskim slovanskim odborom, ktere-ga stvarnik je prav za prav Aksakov.

Aksakov ustanovil je se svojimi prijatelji slovanski odbor v Moskvi, filialko odbora pa v Petrovem gradu, i ta dva odbora sklicala sta na dan velike evropske dogodbe, ki se baš na Starej planini (Balkanu) v grmenji topov vrše. Moskovski slovanski odbor postal je narodni politiški reprezentant Moskve a Aksakov govornikom i zastopnikom obeh. Nej mogoče ni pomisliti ne, kako zaupnost, ljubezen i moč Aksakov v Moskvi uživa, visoko plemstvo, bogato trgovstvo, inteligencija i prosto ljudstvo vse je za-nj navdušeno, vse mu je vroče vdano, vse je pripravljeno na vsak njegov glas i poklic poslušnoti. Posebno se je tržtvo tesno Aksakovega oklenolo, i kedor ve, kakimi ogromnimi kapitali to kupeštvo vlada, lahko si misli, kaka neizmerna moč nahaja se v rokah Aksakovih. Ko je bila Aksakovemu zastran njegovega govora meseca marcija, — o katerem, se govori da je vojno pospešil — izrečena carska ne ljubost, izvolilo ga je moskevsko kupeštvo demonstrativno, jednoglasno za generalnega ravnatelja ali governerja prve javne banke, meščanstvo ga je pa izvolilo v veliki moskevski svet (dumi) i malo potem za člana i govornika deputacije, ktera je v imenu Moskve carja v Kremlu sprijela. Tu se je pa stoprv pokazalo, da ono izjav-

na pot pripravljala in da mislijo celo zvonove seboj odnesti.

Tudi prav stari ljudje spenjajo še svoje nade po zlatih ameriških jabelkih. Nek 72 letni stari, kmet grofa A. v Dolanjam Cerovem, je en ponedeljek tek. meseca prav resno zagotavljal, da jo pobriše s svojim sinom v Ameriko — tri dni potem, v četrtak je ležal na pa. Srečen mož! njegove kosti počivajo zdaj na domačem pokopališču, duh njegov pa zre iz tiče prespektive na strašansko gorje onih tisoč in tisoč zapeljanih družin, katere so se, če ne uže na potu, pa gotovo unkray Oceana probudile iz pogubonosnih sanj, v koje so jih brezvestni zapeljivci omtili in zdaj obupno vijejo roke in upirajo krvave oči proti — zgubljeni domovini. Da! srečen, trikrat srečen mož, da te je usmiljena smrtna roka še o pravem času rešila bridke osode!

Vojna za osvobodjenje Jugoslovanov. Evropsko bojišče.

Silno krvavo bojevanje nepretrgano nadaljuje pri Plevni, pri Šipki in na Jantri; iz vseh treh bojišč prihajajo vsak dan poročila o novih djanjih ali bolje rečeno o novem klanji, pa brez posebnih uspehov na eni in na drugi strani. Plevna je še vedno obkoljena od rusko-rumunske vojske, katera, pričakuje pomoči od strani uže dolgo napovedanih ruskih gard, ne napada, ampak se z največo vztrajnostjo brani skoro vsakdanjih silnih napadov Osmanove vojske; ta bi kaj rada pretrgala tesan okvir sovražne, v svojih pozicijah vtrjujoče se vojske. — Nekakov uspeh na tem bojišču je menda dosegel Scevetek paša, o katerem poročajo tarški telegrami, da je z 20 bataljoni pešcev in enim regimentom konjikov, spremljevalojčih živež in municijo, pribojeval si vhod v Plevno, kder so bili nekda uže v silnih zadregah zaradi pomanjkanja streljiva.

Osman paševе izgube v bojih 11. in 12. septembra pri Plevni štejejo zanesljivi viri na 12.000 mož. Torej bi bila njegova armada zdaj, ko mu je pomoč došla, takò velika, kakor je bila poprej, začetkom tega meseca. Pa tudi Rusi in Rumuni so mej tem časom vsaj toliko, če ne več, pomočne vojske dobili in je še dobivajo vedno več.

Osman paša, branitelj Plevne, je doma iz Male Azije, rojen leta 1833. On nij bil nikoli v zapadneji Evropi, govori zraven turškega le malo francosko. V bojišču na Jantri se je bila raznesla na vse vetrove vest o sijajni zmagi Mehmed Ali-jeve vojske nad carevičevu, katera se je popolnoma pobita v divjem begu razkadila proti Bieli. Poročila so navajala ogromno število, mrtvih in ranjenih Rusov, da je kolikar rahločutnega čitatelja kar groza pretresala. Nekateri časniki so uže trdili, da je bila to odločilna bitka, s katero se konča letošnja vojna.

A polagoma so se poročevalci streznili iz pijanosti izmišljenih turških zmag in pozvedeli smo slednjič iz zanesljivih virov, da je Mehmed Ali dne 21. sept. s celo svojo vojsko napal Ruse pri Cerkovni, pa da je bil po ljutom, silno krvavem boju odbit in da so Rusi pod poveljništvom careviča Nikolaja obdržali svoje pozicije. Te dni je zalegala Mehmed Ali-jeva vojska dolino ob potoku Banička-Lom, kateri se izliva v Cerni-Lom; ta je oddaljen 10 kilometrov od Jantri. Carevičeva vojska pa zaseda planote na desnem bregu, severo-zahodno od Biele in zapira cesto držečo od tega mesta proti Dunavu. Obe vojski stojite v tako

ljenje carske neljubosti bilo je samo formalni ustop storjen enemu delu petrograjske vlade, kajti car je izkazal Aksakovemu tako prijaznost i ljubezen, kakor da ne bi se bilo ničesar dogodilo.

Vsaka Aksakova beseda je v Moskvi i navadno tudi sploh na Ruskem politična dogodba; občinstvo posluša jo z navdušenjem i drugzega dne bere jo z velikoj pietetjo vsa Moskva. Aksakov je kakor govornik prav srčen; njegova beseda, vedno jasna i promišljena, polna genialnih mišljenj, prosta vseh navadnih govorniških lepšarij, ali za to prepričavne i vročim, zdravim čutom nadihnota, uhvača poslušalce, prepričuje i raja v njih stanovite, krepke pojme. Po necem manjšem njegovem govoru, kateri je govoril meseca maja v sebrnem slovanskem društvu, rekli so nekteri kupci: „Ako bi danes Aksakov rekel, da zahteva čest Moskve i njenega kupeštva, da bi na slavno načelo žrtvovali sto milijonov, dajemo vam čestno slovo: za štirnajst dni bodo skupljeni.“

Upljiv Aksakov na Moskev a Moskvoy na vse Rusko je zares ohromen, ali Aksakov uživa ga prav mirno, oprezno i le v zadevah v resnici velicnih.

Ivan Sergejevič je sin avktorja znane „semejnohronike“ (rodne kronike) Sergeja Timofejeva Aksakovega i se je narodil 26. septembra 1823 v ušmskeji guberniji. Leta 1842 končal je pravne nauke na „učilišču pravovedanija.“ Bil je potem v Moskvi vrhnim tajnikom senata i v Kaluzi mestopredsednikom kazenskega sodišča; prestopil je na to v ministertvo noternjih zadev i leta 1851 zapustil je dr-

ugodnih legah, da jima mora biti mnogo na tem, ohraniti jih. Zato pričakujemo iz tega bojišča še prav zanimivih poročil.

„Polit. Correspondenz“ se iz Bukarešta 24. t. m. brzojavljuje: En oddelek turške vojske je zasedel po svoji legi trden kraj na Rumunskem nasproti Sili-striji; kanoni te trdnjave ga zavarujejo. Turki nameravajo pretrgati železnično črto Galac-Bukarešt. Oni utrjujejo most, kateri veže turški breg pri Sili-striji z otokom Salgar. Izmed treh infant. divizij ruske garde, ki so prišle v Bielo, marširate dve proti Plevni, ena pa je na potu proti Jantri. Skoro vsa gardna kavalerija je namenjena proti Tirnovu. Dva dni neprenehoma lije dež in zavira operacije.

Iz Peterburga se oficijalno poroča o zadnjih bojih pri Šipki: Dne 17. t. m. po noči se je priplazil sovražnik skrivaj k desnemu krilu in k skali svetega Nikole. Na desnem krilu se je vse to iz našega skrivališča opazilo. Tam komandujoci oberstlejtne volhinskega polka Sandeck, je ukazal vojakom pripraviti se in čakati. Poveljnik prve strelske kompanije, kapitan Ostapov, je pustil Turke 50 korakov blizu priti, ob jednom potem ustreliti, na kar so zbežali. To se je zgodilo ob petih zjutraj. Potem je sovražnik še dvakrat napal, a do 9. ure bil odbit. Najostrejši je bil pa boj, ki se je ob treh zjutraj vnel za Nikolajevo skalovino. Turki so splezali v velikem številu na njo, bilo jih je vedno več, kljub našemu ognju iz pušk in kanonov. Proti 6. uri so na skali zasadili belo zastavo z rudečim polumesecem. Proti poludnevi so bili pa Turki od dveh kompanij, Žitomirskega in ene kompanije volhinskega polka se skale vrženi in skoro popolnem uničeni. Cela reber po gori je bila polna mrtvih Turkov, katerih je bilo ne manj kot 3000. Naša izguba je 31 oficirjev in 1000 mrtvih in ranjenih vojakov.

Crnogorski sokoli zmagonosno nadaljuje svoje operacije. Vzeli so vse trdnjave in kule v soteski Duga in viteški knjaz je visokodušno dovolil, da so posadke z orožjem odšle.

Iz azijskega bojišča tudi danes nemamo poročil o posebno pomenljivih dogodkih.

Dopisi.

Iz Gorice, 25. sept. (Izv. dop.) (Goriški turkofili.). Ko je počil ustanek v Hercegovini in ko so naši bratje po krvi i krstu zgrabili za orožje, da bi se otresli tisočletnega turškega jarma ter si priborili zlato svobodo, tedaj so bili i Italijani in naši goriški renegati na strani za svobodo borečih se Slovanov. A kakor hitro je posegla močna Rusija za orožje ter prekoračila žalibože s premajhno armado silni Dunav, začneli so našega naroda nasprotniki zgubljevati one simpatije do Jugoslovanov in iz same gole bojazni pred Rusi so se obrnili na stran Turkov; a to njihove kameleonsko spremembo so vendar še malo skrivali ter le v ožjem krogu delali načrt, kaj i kako bode potem, če bode silna Rusija marširala v Carigrad ter tam zahtevala svobodo zatiranih Jugoslovanov.

A glej! veselje v Izraelu, ko je te dni prinesla dunajska svobodna Turkinja „Neue freie Presse“ in za njo vsi njeni turški privrženci nesramno izmišljene telegrame o popolnem pobitju ruskih čet pri Plevni i Šipki. „Zdaj smo rešeni, bojazen pred ruskim „kolosom“ je zginola, Rusi so uničeni, Turki jih bodo vse v Dunav zapodili, sto let se še nam ni bati

žavno službo. Za krimske vojne leta 1855 služil je Aksakov v narodnej brambi (opolčeniji.)

Če prav je Aksakov izvrsten stilista i v resnici genialen politik nej bil on baš srečen kakor samostojen žurnalista: veliki duh in jekleni karakter njegov nesta se mogla pregnoti pod ozki obod tiskovne censure i zaradi tega so bili njegovi časopisi ustavljeni. Odločil se je toraj k samotarnemu življenju. Postal je apostolom slovanskega mišljenja v polnem slova smislu i njegova genialnost docilila je neverjetnih uspehov. Popred stal je Aksakov samo na čelu slovanskega odbora, a danes vidimo ga na čelu Moskve i vsega slovanski mislečega ruskega naroda. Nej primera, da bi se bil govornik i politik v absolutnej državi, bez ministerskega portefeulla, brez parlament i meetingov, v tesnih mejah zakona, tako slavnim i močnim napravil, kakor je sedaj Aksakov, ki je najmočnejša neoficialna osobnost na vsem Ruskem, On nej nikedar iskal ni česti, ni sebičnih koristij, temuč skrbel je samo, da se njegova ideja razširi. Posvetil je vse sile svoje, vse delovanje duha svojega slovanstvu, katero ljubi z vsaj vročnostjo ruskega srca i dobiva uže plačilo s tem, da njegova ideja postaja kri i meso. Moskva je ponosna, da imade Aksakovega, a Aksakov more i mora biti ponosnim na mesto, ktero ga je tako izvrstno razumelo. Naj živi še dolga leta na slavo slovanstva, na srd i strah vragov slovanstva, — naj dočaka slavni den, ko bode ostuden slovanstva sovrag ležal pod petami bratov slovanskih.

slovanstva itd.“ In zibali so se v sladkih sanjah naši majhni veliki turkofili. Komaj so čakali zjutro poročil iz bojišča, katera jim je turška vlačuga iz Dunaja v lažnjivi obliki prinesla. Na vse zgodaj videl si starega Abrahamovega sina, ki se je še pred 8 dnevi tresel, da bo moral svoje turške loze sežgati, mahati jo v kavarno ter veselega, bliščečega se obraza vraot se je k svoji stari Sari potolažiti jo, da papirji porasto, ker Turek je „popolnoma“ potolkel ruskega medveda. Kar je tolazilnega v jutro čital, potrdil je tembolj opoludne izhajajoči malopoznani „Il Goriziano“, list popolnoma, pa neumno turškega zarčaja. Ta vam je še le original se svojimi senzacijskimi telegrami! V svoji slepi strasti videl je: „klečati rusko carinjo pred nemškimi starim Viljemom ter prositi ga, da bi za mir posredoval“, „Cara samega trikrat v medlevico pasti in Ruse vrzene uže onkray Dunava.“ Pa uboge reve, kako kratke so bile njih sladke sanje! Na Dunaji izhajajoči nemško-turški listi naznanili so uže drugi dan bridkim srcem, da so bile vse one zmage, če ne popolnem izmišljene, pa vsaj strašno pretirane, da Rusi držé še Plevno obkoljeno, ter se hrabro bijejo v Šipki. Peruti naših turkofilov so se skrčile in povešenih ušes so se zopet potisnili v svoje brloge. Starega Abrahamovega sina ne vidiš več na vse zgodaj capljati v kavarno, ker ga njegova tudi enako prevarana stara Sara sedaj vedno kara in ščiplje, naj vsaj onih 8 novcev — žid ne daje „trinkgelda“ —, ki bi jih imel v kavarni zapraviti, prihrani ter s temi bornimi novci zmanjša zgubo pri turških papirjih.

Rusofil.

Iz Grgarja, 24. septembra. (Izv. dop.) (Strašanska povodenj). V saboto t. j. 22. t. m. zjutraj začelo je pri nas strašansko deževati; bilo je kakor bi se bil oblak pretrgal. Hipoma pridivja od vseh strani voda v derečih hudournikih v našo revno dolinico.

Ker vsled preobilnosti je ni moglo Grgarsko žrelo s potoma pozirati, se potoci tako narastejo, da iztopijo iz svojih strug ter se voda divje razlije po našem polji, po cestah tiraje seboj veliko kamenja, lesa i drugih reči. Itrami, posebno hlevi bili so je kmalu skoro polni, tako, da je živina plavala v klevih. Nekateri so prenašali svinjeta v drugo nadstropje, kajti bali so se, da bi je dereči element ne odnesel in zadušil. Postala sta dela Grgarske občine „Britof“ i „Dol“ naenkrat jezero, kakor Egipt ob časa povodenj. Naraščala se je voda dobre pol ure še po prenehanji dežja i bila je velikanska; kaj enacega se najstarejši ljudje ne spominjajo. Drla je še celi dan po tukajšnji glavni cesti tako, da večina popotnikov se je morala dati prenašati na plečih korenjaških mladenčev.

Vbogi Grgarci so po tej vodi veliko poškodovani, kajti hudourniki niso le poplavlili skoro vže zrelih jesenskih pridelkov, temveč razrili so zemljo ter jo odnesli iz dosta njiv, a pokrili s kamenjem i peskom rodovitno polje; da, tako silna je bila voda, da je izrula veliko drevja. Škoda samo enega posestnika sega skoro do 1000 gl. Še sedaj, ko to, pišem je voda nad koleno visoko na precejšnjem kosu Grgarskega polja.

Grgarci niso nikdar varni pred enakimi nezgodami, kajti lega Grgarske doline je jako kritična v tej zadevi. Večkrat, ko se nadja kmet obilnih pridelkov, splava mu na mah ves up v pravem pomenu besede po—vodi. J. K.

Iz Bovca 25. sept. (Izv. dop.). „Soča“ skoro nigdar ne prinaša poročil iz našega kraja, kakor bi bil uže zgubljen slovanstvu. Toda tako daleč vendar še nismo, dasiravno se šopiri v prijaznem našem trgu mnogo tujščine, koje se nalezajo naši pohišni kramarji po širocem svetu in jo potem doma cepijo in gojijo; dobro, da se na slovanskih tleh ne mara prav prijati in vkoreniti.

Uže davno se je govorilo, da se namerava napraviti v Bovcu bralno društvo ali čitalnica. Nekateri gospodje se za to zanimajo in podpirajo to misel, mnogim pa zabada uže samo ime „čitalnica“ trn v peto.

Pomanjkanje omike in napačna odgoja mladine, ste najbolj krivi, da našim, tudi veljavnejšim možem tujščina tako rada in tako naglo zamori ves narodni čut. In za to bomo menda še dolgo čakali čitalnice.

Pa v enem oziru moram vendar zabilježiti nekoliko narodnega napredka. Pri nas se vsako leto s posebno slovestnostjo, kakor malokje drugod, praznuje cesarjev rojstveni dan; tudi letos smo imeli zraven drugzega na večer prav lepo veselico na javnem trgu, kder se je zbrala prav obila množica; naše malo, pa še precej izurjeno pevsko društvo je pelo prav krasne slovenske pesmi, kar se poprej pri enakih prilikah še nigdar ni godilo. Prosto ljudstvo se je tega petja neizmerno veselilo in slišal sem, kako se je ta ali oni izraževal: „Slovenske pesmi so pač lepe in kaj tacega še ni bilo v Bovcu.“ — Gotovo da ni bilo, a za naprej bi bilo lahko še mnogokrat, ako bi imeli svojo čitalnico in bi v njej, kakor drugod, lepo slovensko petje gojili! —

Če ne moremo drugače, začnimo z malim, morda se s časom narase po znanem pregovoru „zrno do zrna pogača, — kamen do kamna palača.“

Letina na Bovškem ni nič kaj prida. Pomladanski mraz in suša meseca avgusta sta mnogo škodovala posebno koruzi, otavi in dr. Glavni pridelek pa, krompir, (po naše „čompe“) se je prav dobro obnesel. Obilo ga imamo prav zdravega in okusnega. Tudi naš sir je letos prav izvrsten; kajti sirarstvu je bilo vreme ves čas ugodno. Vrhi naših velikánov so se odeli z mrzlo, snežno obleko, za to so pa nastopili prav hladni dnevi — in zima ni daleč. Na Predežu in tudi v bližnjem Trebižu je palo uže pol čevlja snega. Čestitamo!

V kratkem času moramo Bovčani obžalovati dvojno zgubo. Davkarji so po svojem poslu navadno malo priljubljene osebe, a gosp. Andreja Švara, kojega nam je nemila smrt nedavno, ko je bil na dopustu, v Gradcu pobrala, smo imeli vsi tako radi, da smo ga sploh „očeta“ imenovali. Zato zdaj zelo pogrešamo ljubeznivega starčka, kakor nam je bilo vsem silno žal, da mu nismo mogli izkazati niti zadnje časti.

Za njim se je preselil — pa ne v večnost — ampak v prijazen Kanal gospod kontrolor Franjo Graberšek, po katerem se nam bode tudi dolgo tožilo. Spremljajo ga naše najgorkejšje simpatije in naj bode gotov, da nam ostane Bovčanom v prav prijazen spominu.

Bovčani tudi nabirajo za nesrečne ročijske pogorele. Kedor je uže sam enako nezgodo prestal, ve in dvakrat sočuti veliko gorje, koje nastane po požaru. Bovčani smo pred leti poskusili.

Trst, 25. sept. (Izv. dop.) (Lahonsko. — Naš župan v progli. — Kako bi se dali dobro zagovarjati slovanski interesi v Trstu. — Telegram knjazu Nikiti. — Grško. — J. nij A. — Ruski profesor. — Somenj.)
Kakor čitajočemu občinstvu morda znano, je nek italijanski pisatelj, Cavalli, po naročbi tržaškega mestnega starestinstva spisal za ital. trž. šole neko zgodovino Trsta, ki v enostranosti presega vse spise znanega ponarejevalca zgodovine, Kandlerja. Govori se o tej zgodovini, da je bila tako naročena, kakor se na pr. naroča krojaču en par hlače: „tako in tako pisana mora biti“, rekli so gospod Hermet pa še kedo drugi, in g. Cavalli vstregel je izvrstno želji naših politikarjev, kateri se celó pogajajo za zedinjeno Italijo in bi Tržčanom radi iz glave izbili prepričanje, da smo tukaj še v Avstriji. Sicer pa slabi jeziki tudi trdijo, da oni gospodje, ki v Trstu zvonec nosijo, s to politiko samo vedo kalijo, da potem v motni vodi laže ribe lové, ker pred Italijo ljubijo nekaj družega in po tem pride — Italia unita. — To je menda vladi tudi znano in zato gleda mirno, kako se čredki okolo polnega korita zbirajo in ga praznuje, mej tem ko lačne ovce od daleč gledajo. Pregovor je, da sit „volk“ nij nikoli nevaren, pač pa lačen. Vendar pa je v tem slučaju ubogi „folk“ (po naše ljudstvo) osleparjen, ker se navdušuje za ideje, za katere so oni, ki mu jih pridgajo, le zaradi polnega korita navdušeni. Zato pa je zopet moralna dolžnost vlade, da reči ne jemlje tako lahko in da lastni komoditeti ne žrtvuje interesov ubozega ljudstva, kajti to bi se še znalo maščevati.

K temu razmislijevanju pripeljala me je neka interpelacija slovenskega starestine v mestnem zboru, g. Lozerja. Ta gospod je namreč vprašal v zadnji seji našega župana, ali meni magistrat oziraje se na priznanje prvega zgodovisca tržaškega, Rosetti-ja, ki je pisal, da najlepše lastnosti Tržčanov so: svobodoljubje in vdanost Avstriji in njeni dinastiji, zdaj ko je izšla Cavallijeva zgodovina, ki se vjema samo s prvim delom Rosettijevega karakterizovanja Tržčanov, izdati se en poseben zvezek kot dodatek k oni zgovini, ki bode obravnaval tudi drugi del Rosettijeve izjave, namreč zvestobo Tržčanov do Avstrije in dinastije. Na to interpelacijo nij znal osupajeni župan nič odgovoriti in vladala je sploh v zboru velika tišina, rekel bi — zadrega. Po dolgem molčanju je še le župan odgovoril, da ni danes v stanu odgovoriti na ono vprašanje. Morda odgovori kaj v prihodnji seji; a na vsak način bo moral dobro tuhtati, da napravi kak sibilni odgovor, kajti na dve strani ugajati je jako težka reč. Zdi se mi, kakor bi bil g. Lozer županu nastavlil skopec. Triester-Zeitung je ob svojem času strašno bičala Cavalli-jevo zgodovino; a to ni še nič proti temu, kar ima priti.

Ne bo dolgo, izide v tem obziru nekaj epohalnega, neko zgodovinsko delo, ki bo posebno Slovence interesiralo in na katero hočem ob svojem času čitatelje „Soče“ še posebno opozoriti. Treba je, da se tem ljudem kategorično in sè zgodovino v roci odgovarja ter se jih osmeši pred vsem svetom, in ko to pišem vriva se mi misel, da bi moral tu v Trstu izhajati italijanski časnik, ki bi zagovarjal tudi v tem jeziku slovanske pravice tukaj ob bregu Adrije, kakor to nalogo izvrstno izpolnjuje za Dalmacijo znani „Nazione“. Dobro pisan ital. list v slovanskem zmislu bi tukaj neizmerno koristil.

Naši tržaški Slovence pri vsaki priliki oznanjajo svoje somišljenje in svoje simpatije do naših bratov Jugoslovanov, kar je na vsak način vse hvalevredno, ker tako svet zvé, da smo tukaj in da se zavedamo.

Precej ko smo zvedeli, da so Črnogorci vzeli Nikšič, brzojavili so razni Slovani zbirajoči se v dveh kavarnah črnogorskemu knjaz sledede: „Vij se, vij, črnogorski prapor na zidovju grada Nikšiča! Tebe so razvili junaci Črnogorci, mali narod, a slavna krv. Koješ se svet čudom čudi. Nij junaka nad Črnogorca! Živel svitli knjaz, živila Črnogora, dika slovanska.“

Na Grško še zmerom odhajajo prostovoljci z vsakim parobrodom, ki gre od tukaj v Levanto; oni dan odpeljal se je na enem in istem parobrodu en turški polkovnik in nekateri za Turško najeti zdravniki in pa nekoliko grških prostovoljcev. Da se ti ljudje niso posebno lepo gledali, je lahko misliti. Orožja, posebno pušk ostroguš po sistemu Wernld, se tudi skoro vsak teden izvažajo iz Avstrije na Grško, kar je znamenje, da se Grška resno pripravlja na boj. Neko prokletstvo jaz slutim v tem, da ti sovražniki Turka vsi naenkrat ne začnejo, ampak da eden neha, ko drugi začnejo. Ali so v resnici v višinah še bolj puhle glave, kakor mej ubogim plehom, ki tudi trpi in bode trpel zaradi needinosti in breztačnosti?

Ker sem uže pri stalnem poglavju needinosti, prosim čitatelje, da ne bi me kedo krivo razumel, kakor zadnjič, ko sem Goričane nasproti hrvatskim listom zagovarjal, češ da na Goriškem so pač Italijanci separativisti (v nekem zmislu), ne pa Slovenci; a nek gospod je čital „i“ za „a“ in se je pošteno potegnul za — senco.

Ruski profesor Baudouin de Courtenay bil je te dni tudi v Trstu in je rekel, da napravi biografjo Lavričevu v ruskem in poljskem jeziku, kateri bo pridjana tudi slika ranjega. Prihodnje leto bode zopet prišel v naše kraje ter potoval po Istri, da preišče tudi to interesantno deželo in se seznanil z ondodnim še bolj interesantnim ljudstvom. Ker učeni profesor vse kar vidi in opazuje, popisuje v ruskih časnikih in še v posebnih znanstvenih knjigah, bodo Rusi dosti več vedeli o razmerah Slovanov na našem jugu, nego pa avstrijski učenjaki, in to je prav, kajti za nas je le dobro, da nas naši mogočni severni bratje začnejo spoznavati.

Ko bi vam hotel pisati o tukajšnji tatvinski in skandalozni kroniki, napolnil bi Vam pol lista; a to je uže tako znano, da Trst je v tem obziru precej za Dunajem.

Somenj imamo uže cel ta teden; Ribenčanje pripeljali so vse polno „suhe robe“, mnogo več, nego druga leta, škafov, bret, brentačev, badnjov, kad na tisoče leži po ulici „Torrente“; a naši Kraševci, okoličani in Istrijani imajo malo evenka in bealima tudi dobro ne kaže, vsled česar gre „suha roba“ letoz jako po nizki ceni. Razun lesene posode nahaja se na semnju razno staro blago; vse kar človek potrebuje, bodisi kmet ali gospod, dobi na tem „Tandelmarktu“ za malo grošev.

iz Celovca, 26. sept. (Izv. dop.) (Živinska, razstava.) Imeli smo veliko živinsko razstavo goved, konj, ovac in svinj v Celovcu 20.—23. tega meseca in pač smemo biti Korošci ponosni na uspeh, ker prišlo je v razstavo lepo število krasnih živali, katere so občudovali gosti došli iz različnih dežel, priznavši, da tako lepe zbirke živine niso še kmalo kje drugje videli ko pri nas v Celovcu. Koroška je s to razstavo svetu pokazala, da redi žlahna goveja plemena, izmed katerih uže sedaj slovi po svetu „Belansko plemo.“ Res je bilo veselje videti nad 100 krav tega plemena, ena lepša in popolnša od druge, vse pa enolične, tako da so slavni strokovnjaki priznali to plemo kot popolno čisto in žlahno.

Govoril sem v razstavi tudi z gosp. prof. Povšetom, ki je prišel razstavo gledat kot delegat vaše Goriške kmetijske družbe in pravil mi je, da se uže sedaj rabi Belanska goveda za zboljševanje in požlahnjevanje goveje živine po Tolminskem in sicer s prav srečnim in povoljnim uspehom. Bral sem mu radost na obrazu, ko je pregledaval krasno govedo in izrazil je, da sedaj je priprčan o velikej izrednej žlahnosti tega plemena in da nima boljšega materijala za požlahnjevanje Tolminske govede od Belanskega plemena. Naj podam nekatere posnetke iz zapisnika o množini mleka, katero dajo krave Belanskega plemena.

Krava štev.	1. l. 1876 je dala	3878 litrov mleka
6. l. 1876	3166	„
7. l. 1876	3283	„
8. l. 1876	3588	„
9. l. 1876	2757	„
10. l. 1876	2383	„
12. l. 1876	2392	„
13. l. 1876	2977	„
14. l. 1876	1876	„
15. l. 1876	2314	„

i.t.d.

Kaj ne, lepe številke! Sploh se račun, da da-ja ena krava tega plemena v letu 2860 litrov mleka; če pomislimo, da je Belanska goveda, tudi zadostljiva zaradi krme nikakor zbirčljiva, smemo pač Korošci ponosni biti in upamo tudi, da bomo plemensko živino po visokej ceni prodajali in tako pomagali si; saj živi skoro cela naša dežela le od živinoreje.

Tudi konj noriškega plemena je bilo mnogo razstavljenih ter je dežela pokazala, da tudi v konjereji čversto napreduje,

Obžalovati imam le, da smo imeli slabo vreme, deževno in hladno in da ni bilo videti napisanega ne enega slovenskega imena v celej razstavi, čeravno je bilo veliko živine od slovenskih živinorejcev in je prišlo razstavo gledati gotovo tudi precejšnje število slovenskih kmetovalcev iz slov. pokrajini Koroške in sosodne Kranjske dežele. Koroška kmetijska družba pa je s to razstavo zopet pokazala, da ji je mar za napredek kmetovalcev in blagor dežele, ker od sedaj naprej bode naša živina daleč po svetu spoznana in gotovo tudi kupcev jej ne bo manjkalo.

iz Zagreba, 25. sept. (Izv. dop.) (Hrvatje in iztočno vprašanje; adresa za zedinjenje voj. granice; vseučilišče; gledališče; prenos Preradovičevega trupla.)
Prišel je željno pričakovani čas, ko imajo tudi nam Slavjanom zasijati lepši dnevi, ko bodedo tudi mi mogli svojim protivnikom zavikniti: Stojte, dosti jel Hrvatje so toliko nestrpljiviši, ker na svoje oči morajo gledati tri nevolje, od katerih je jedna veča od druge. Tukaj nas gnjete Madjar, Hrvatje po Dalmaciji in Istri in naše brate Slovence zatira Nemeec in Lah, po Bosni in Hercegovini pa ubija Turčin.

Mi smo podpirali ustajo, skrbeli za prebegle brate in potem tudi za ranjeno Srbe. Važnost madjarskih taborov skušali smo spodbiti z našimi, na madjarsko demonstracijo sledila je naša in bode tudi za naprej. Madjari so svečanostno sprejemali turške softe, mi nadvojvodo Albrehta, oni so razavetljevali svoja mesta zaradi zmišljenih turških zmag, mi bodedo storili to isto pri prvi priložnosti, ko bodo Turki pobiti. Ali vendar nam pri vsem tem Srbi zamera-vajo, ker želimo pridobiti si Bosno in Hercegovino. No, mi ne moremo drugače, ker prvič večina ondodnih prebivalcev smatra se za Hrvate, drugič bili ste te dve deželi za kralja Zvonimira del hrvaške kraljevine, tretjič, ker so potrebne ne samo nam, temveč tudi drugim avstrijskim Slovanom, da nas bodo več na število.

Zato nas je veselilo, ko smo brali, da go tudi to točko imeli v programu po Slovenskem in Češkem nameravani, če tudi po tem prepovedani taborji.

V našem deželnem zboru je sprejeta adresa na cesarja, ki zahteva, da se uže tolikokrat obečano, a zmerom zopet odloženo zedinjenje vojaške granice ali krajine z ostalo Hrvaško vendar enkrat vresniči.

Na hrvaškem vseučilišči bilo je lani do 300 dijakov, ali mej temi nahajamo premalo Dalmatincev, a še manj Slovencev. Za letos se nadejamo večemu številu Dalmatincev, ker se jim je dokazalo, da morejo juristi svoj prvi državni izpit tukaj polagati in sploh 7 semestrov tukaj studirati, ne da bi se jim bilo bati kacij sitnosti pri dalju. studijah v Cislaj-taniji. Takisto filozofski 5 semestrov lahko ostanejo pri nas.

Kakor morebiti veste, imamo v Zagrebu opero in dramo. Obe ste dobri, posebno pa drama. Opera bi bila lahko še boljša, ko bi prve moti, ko so se tukaj izobrazile, ne iskale svoje sreče v daljnem svetu. Zdaj nas kani zapustiti Noll, gre namreč na veliko opero v Milan. Kdo mu more zameriti?

Veliki hrvaški pesnik Preradović leži v Beču pokopan, ker pa je bila njegova želja, da bi v hrvaški zemlji počival, zato je hrvaška mladina začela nabirati denar, da bi mogla dostojno njegove kosti povr-niti domovini. Dozdaj je nabrala do 2000 gl. Za tiskanje njegovih del dal je hrvaški narod pred 4 leti 6000 gl.

Politični pregled.

V drž. zboru se razpravlja postava o novem prihodninskem davku; po vladnem predlogu bi se moral od 600 gold. naprej letnega prihodka plačevati davek; davkovski odsek je pa hotel še več ljudi k temu davku pritegniti nego vlada sama, ter je predlagal, naj se na kmetih od 400 gld., v mestih in trgih od 500 gld. in na Dunaji od 600 gl. letnega prihodka plačuje davek. Tako zagovarjajo ljudski zastopniki, ljudske interese. Pri glasovanju je poslanska zbornica z 90 proti 81 glasom sklenila, da je novemu personalnemu davku podvržen samo, kdor ima več, nego 600 gld. letnega dohodka.

Na južnem Tirolskem so bile volitve v državni zbor namesto izstopivših italijanissimov. Voljena sta dva konservativca in en liberalc.

O Solnogradskem shodu knjeza Bismarka in grofa Andrassy-ja časniki še vedno mnogo ugibajo — a zanesljivega ni menda nihče nič iztaknil, samo to se od vseh strani potrjuje, da obstoji še vedno avstrijsko-pruska-ruska zveza. Se ve da ni to Magjarom nič kaj

prav in zato ne nehajo interpellovati v svojem zboru in demonstrirati koder koli na korist svojim, takega prijateljstva vrednim bratcem, Turkom.

Cesar je nekda nameraval na Ogerskem prebivati ta mesec, ali tamošnje neumne turkoljubne demonstracije so nekda krive, da neče iti v Pešto.

V hrvatskem deželnom zboru je bila sprejeta adresa na cesarja, v kateri se prosi, naj se vojne krajine pridružijo Hrvatski.

Na francoskem so zdaj silne homatije zaradi včlitev. Proti Mac-Mahonovemu proglasu, kateri je razburil vse liberalne elemente na francoskem, objavila je republikanska stranka obširen volilni manifest, ki ga je Thiers zapustil. Volitvena borba bo na francoskem strašno vroča; da se le kaj hujšega iz nje ne izcimi.

Gambetta je bil v II. instanciji, kakor je bilo previditi, zopet obsojen, zaradi česar bo še vendar lahko izvoljen.

Srbija se kaj počasu pripravlja k boju; menda pričakuje poprej kake odločilne ruske zmage, predno prekorači turško mejo. Zdaj bi bil pravi moment, da bi se Grki in Srbi obenem vzdignili nad starega vruga. Potem bi bolnemu možu pač kmalo odklenkalo.

Novine poročajo še vsak dan, kako se Turki zversko znašajo nad ubogimi Bulgari. Mučijo jih in obešajo vsak dan po 16, 20 in več v Adrijanopolji, Filipopolji in drugod; krivi ali nedolžni, to je vse eno. Kdor z lepa ne spozna, da se je deležil ustaje, tega se silo, s torturo primorajo, da razodene to, česar ni storil.

Tednik „Osten“ ima o tem prav zanesljiva poročila od korespondentov, kateri so turške grozovitosti na licu kraja opazovali.

Razne vesti.

Nesreča vsled neprevidnosti se je pripetila minolo nedeljo v Katarinijevem vrtu pri streljanji v tarčo. Puškina krogla je zadela v neko železo na zidu ter odskočivša ranila v ного moža, ki kaže, kam zadene sleherni strel.

Požar. Minoli četrtek se je bila vžgala — ali kakor pravijo je bila hudobno vžgana — hiša J. Licena v Rihenbergu. Hitri pomoči tamošnjih prebivalcev se je zahvaliti, da se nij ogenj dalje razširil. Škode je baje okolo 500 gl.

Popravek. Goriško telovadno društvo nij pri koncertu nabranih 336 gl. dalo za Ročinjce, nego po odbitku stroškov le 150 gl. 74 kr.

Iz Mavhinj se nam piše: Danes je začela zima. Veter, mraz, perje zveneva. Ubogi mehki ajlantje se krčijo, ljudje že v plaščih v septembru! Trgatev (ali kaj se bo trgalo?) začne se 26. i 27. t. m.; a slaba bo, zelo slaba. Ajda pa še precej kaže.

15. t. m. je bila volitev novega zastopstva občinskega. Sploh sme se reči, da je dobro voljeno. A kader bo vrh, to je župan, izvoljen, hočemo obširneje poročati. Župan ima biti duša v občini, živ, delaven, pravičen, zaveden, pred gosposko se ne tresujoč, postave znajoč i ne križev delajoč, ampak sam pisujoč. Da nij tukaj gola v znanostnih rečeh, priča, da stali bila poslana dva učenca v šole v Gorico, koja sta se prav dobro obnesla. Letos gre eden tija. Izmed teh 3 sta 2 namenjena za duhovenstvo, eden za doktorstvo ali profesorstvo. Naj le vsak kraj odda saj tretjino vsako toliko, ne strašite se: Iskra je tudi v Kraševcih!

Nova knjiga. Profesor Jesenko v Terstu je izdal novo knjigo v dveh zvezkih po 500 strani, imenovano **Prizigalec**. Mična in podučljiva ta povest je prestava angleškega romana „Lamplichter“, ki po pravici slovi po celem angleškem svetu. Mi s tem naznanilom opozorujemo slovenske čitatelje, naj sežejo po njej; gotovo ne bode nikomur žal, da jo je kupil. Kdor jo enkrat v roke vzame, odložil je ne bode prej, dokler vse ne prečita, tako zanimivo se v njej razvija dejanje, tako lepo so opisane posamezne glavne in stranske osebe v povesti. V Gorici se dobiva pri Daseu, Vokulatu in Paternoliju; v Terstu pa v Slavjanski čitalnici in pri založniku prof. Jesenko-tu samem.

Duhovske spremembe. — Č. g. Janez Kurinčič, do sedaj kaplan, ostane vikar v Srpenici. — Č. g. Franc Hebat, farni oskrbnik na Št. Viški gori, gre po lastnej želji za vikarja v Trento.

— Č. g. Franc Ilvar, I. kaplan v Cerknem, gre za farnega oskrbnika na Št. Viško goro. — Prestavljeni so č. gg: Alb. Tilger za kaplana v Brumo. — Jernej Mullan v Verso. — Janez Bertin v Grado. — Janez Grbec v Mien. — Franc Ziak v Koprivo. — Andrej Kravanja v Kanal. — Franc Goljevšček v Biljano. — Martin Leskovec, kaplan v Bovcu za vikarja v Ternovo. — Janez Jarec, semeniški duhoven, za kaplana v Bovce.

† **Karol Polley**, dolgoletni župan Sežanski in bivši deželni poslanec je te dni umrl, — kakor poroča Slov. Narod.

Imenovanje. Znani naš rojak, jezikoslovec slov. in zgodovinar ter spisatelj mnogih podučnih spisov in urednik druge izdaje slovenko-nemškega slovarja, č. g. Julij pl. Kleinmayr, dosedaj na gimnaziji v Celovcu, je imenovan za pravega profesorja na c. k. izobraževališči ljudskih učiteljev v Koprivo.

Beseda v Kanalu na korist Ročinjskim pogorelcem, napovedana za dne 30. t. m., morala se je zaradi neprevidenih zadržkov odložiti. Kdaj bode, poročimo o pravem času.

Milodari za pogorelce v Ročinji Gospod Prinčič 1 gl. g. Josip Doljak v Sisku 5 g. Dr. N. Tonkli 2 gl. A. Kočjančič iz Podgore 3 gl. skupaj 8 gl. in pristevaje znesek 39 gl. 30 kr. objavljen v poprejšnjih listih „Soče“ znaša vse skupaj 50 gl. 30 kr.

Gosp. Alojzij Sorč nam je poslal imenik bovskih darovateljev in dotični znesek in sicer so darovali: F. Strausgitl župan 50 kr., M. Kašča tajnik 50 kr., N. N. 30 kr. Juže Soudat 15 kr. Marija Valentinčič 10 kr. F. Z. 20 kr. A. S. 10 kr. Anna Mračić 1 gl. A. K. 30 kr. M. Smuk 50 kr. Anton Kenda 50 kr. K. F. 30 gl. France Kofol, c. k. dav. kontrolor 1 gl. Alojzij Sorč 1 gl. Anton Kaus 20 kr. Alojzija Kenda 25 kr. M. Brundula 20 kr. Rosman, c. k. sodnik 1 gl. Pacher 10 kr. Vellusig 1 gl. Švara 40 kr. A. Korren 15 kr. And. Michelčič 10 kr. M. S. 1 gl. Peter Kobal dekan 1 gl. Dr. Tušar, c. k. sodnik 2 gl. Dragojila Sorč 1 gl. M. Pirč 1 gl. P. Ostan 1 gl. Kar se more 30 kr. J. Sorč 50 kr. K. Nobinz 10 gl. Jozefa Komac 20 kr. Huber 1 gl. M. Mlekuš 50 kr. Marija Kenda 30 kr. T. K. 3 gl. Leskovec, cooperatorka 50 kr. A. Durjava 50 kr. Mat. Domenik 30 kr. Ant. Šulin 40 kr. Marg. Kenda 30 kr. Nabrano v pušiči v gostilnici pri „pošti“ 55. Znesek 25 gl. 30 kr.

Predsedništvo s. Čitalnice v Gorici 27. sept. 1877.

Podpredsednik: Cebular Tajnik: Vidic.

Najnovejše vesti,

DUNAJ 27. sept. V poslanski zbornici je ministrski predsednik odgovoril na interpellacijo Fux-a in tovaršev v tem zmislu: Vlada ni spreminjala svoje politike z ozirom na različne vojne uspehe, ampak nje politika je bila uže s početka jasno načrtana in se je zavedala svojega cilja. Od kar je vojna začela, je bila vladina naloga, ohraniti neutralnost monarhije in zavarovati na vsak način nje interese, izključivši vsako deležitev proti eni ali drugi vojskujočih se strank. Vlada je tudi danes enacega mnenja in ne zapazuje v dosedanjih dogodkih ničesar, kar bi utegnulo situacijo spremeniti. Kar se tiče srbskega vprašanja, opazuje vlada, da se to ne vjema, kar priporočajo interpellanti, da bi se namreč ohranila popolna neutralnost, na drugi strani pa da bi naša država z vsem svojim uplivom pritiskala na Srbijo, v namen pridržati jo, da bi ne stopila v akcijo. Vlada bi se zapela v strašne zadrege, ako bi hotela oba ta dva cilja doseči. — Sicer pa meni vlada, da bi ne ugajalo državnim interesom, ako bi hotela uže naprej razkriti svoje namere za primerljaj Srbske deležitve. (Osserv. Tr.)

BUKAREŠT 26. sept. Turki delajo pri Oltenici demonstracije prižigaje na barkah bengalične ognje. Rumunci so odbili pri Plevni naskok čerkeske kavalarije.

OSTROG 26. sept. Trdnjavnica Goransko se je podala. Črnogorci so zaplenili tri topove, mnogo municije in živeža. Čerkvice v Hercegovini so Črnogorci zapalili. Turki, ki so bili tam, so pobegnoli v Rakovo v Stari Srbiji. Citt.

„Cittadinu“ se poroča iz Dalmacije, da je Avstrija zapovedala Črnogori, naj ne gre naprej.

Učiteljske službe.

Za prihodnju školsku godinu se razpisuje u ovom kotaru sledeče učiteljske službe sa dohodi odmerjenimi po zemaljskom zakonu od 3. Novembra 1874:

1. Služba učitelja III verste u Rukavcu, hervatskim učnim jezikom;

2. Služba učitelja III verste u Moščenicali, hervatskim učnim jezikom;

3. Služba učitelja III verste u Tatreh, sa slovenskim učnim jezikom, i

4. Služba učiteljice III verste u Kastvu, za hervatskim učnim jezikom.

Prošnje sa dokazi starosti, sposobnosti i dosedanjega službovanja imadu se od onih, koji su jurve u službi, tragom predpostavljene oblasti, a od onih, koji još ne služuju, ravnim putem, naj dalje do 10. oktobra t. g. na ovo c. k. kot. šk. vjeće predložiti.

OD C. K. KOTARSKOGA ŠKOLSKOGA VJEĆA U VOLOSKOJ, dne 6. septembra 1877.

Ferd. Wokulat v Gorici

priporoča staršem in dijakom k bližnjemu začetku šolskega leta svojo zalogo učnih knjig in šolskih potrebščin za vse mestne in ljudske šole.

Franc Pichler,

sodar v Mariboru na Dravi, priporoča se za izdelanje sodov za vino in pivo iz najboljšega slavonskega hrastovega (dobovega) lesu vsakoverstne velikosti od 25 litrov naprej — po najnižjih cenah.

Razpis službe občinskega tajnika.

Razpisuje se služba občinskega tajnika z letnim plačilom 420 gl., prostim stanovanjem in mnogim stranskim zaslužkom. Prositelji naj pri podpisanim županstvu vložé do 15. okt. t. l. prošnje z dokazom popolne zmožnosti slovensčine in nemščine ter s spričevalom o dosedanjem službovanju in spretnosti v občinskem uradovanju.

Županstvo v Naklem (z. p. Divača)

18. sept. 1877.

JOSIP AMBROŽIČ, nadžupan.

Naznanilo.

Dne 26. septembra, 12. in 27. oktobra t. l. se bo po potu eksekutivne dražbe prodajalo manufakturno blago zadolžene mase A. Rasatti-jeve nasproti Škofije v Gorici. Predmet dražbe je raznovrstno blago za možke in ženske jesenske in zimske obleke.

Ker so klicne cene prav nizko postavljene, je to jako ugodna prilika za vsakega, ki se hoče za jesen ali zimo z dobro obleko preskrbeti.

V Gorici 23. sept. 1877.

Oskrbništvo

zadolžene mase A. Rasatti-jeve.